

Context:

Timing:

De timing van de focusgroepen direct na de plotselinge stijging van besmettingen en het aanscherpen van nekel regels de week ervoor is een aandachtspunt. Er was op dat moment veel ophef in media en politiek en dit heeft mogelijk een prominentere rol gespeeld in het discours dan normaliter het geval was. Het terugkerend gebruik van verschillende termen en woordkeuzes is hier een indicatie van (dansen bij jansen een misser, mensen zijn op het verkeerde been gezet...)

Dynamiek:

- Sessie 1: de vier deelnemers lijken overwegend tegen vervolgmaatregelen te zijn waarbij twee nadrukkelijk aangeven moeite te hebben met de controle vanuit de overheid en twee iets gematigder zijn.
- Sessie 2: Relatief genuanceerde groep, deelnemers delen zowel zorgen over de corona pandemie maar ook een wens om weer terug te keren naar een vorm van normaal.
- Sessie 3: overwegend pro-maatregelen. De meeste deelnemers lijken sterk voor het opnieuw invoeren van maatregelen te zijn. Door 2 deelnemers in relatieve extreme waarvan 1 bepleite dat bepaalde maatregelen gewoon structureel zouden moeten blijven, en een ander aangaf dat men veel meer gedwongen moest worden de regels na te leven middels handhaving en strengere straffen (e.g. veel hogere boetes). Alternatieven ideeën/perspectieven werden wel eens door 1 deelnemer ingebracht maar niet echt besproken. Opvallend is dat later in het gesprek men wel lijkt te vinden dat de maatregelen niet onnodig veel impact mogen hebben, 'het moet wel leefbaar blijven'. Dat lijkt te slaan op streng handhaven van basismaatregelen en grote bijeenkomsten voorkomen, dan moet de rest wel kunnen.
- Sessie 4: relatief gevarieerde groep, zowel mensen die aangaven geen brood te zien in vervolgmaatregelen als mensen die aangaven strengere maatregelen te willen.

Opvallend aan dynamiek: perspectieven 'tegen' verdere maatregelen worden overwegend zeer voorzichtig ingebracht. Alleen in sessie 1 waren twee personen die heel duidelijk positie innamen.

Aanvullende resultaten

- Onduidelijkheid/vragen/discussie over het 'doel' van het beleid. Beperken van druk op de zorg was altijd het doel maar dat is nu minder aan de orde dus wat is dan het doel? Voorkomen van ziekten an sich, van long-covid, van iets anders? Sessie 4: het waarom op de lange termijn is onduidelijk
 - Voorkomen van nieuwe varianten komt niet voorbij.
- Argument rondom kwaliteit van leven komt enkele keren voorbij. (voorheen meer focus op impact covid vs. impact maatregelen?)
 - Op den duur moet je ermee leren leven, anders nooit meer terug naar normaal.
- Nieuwe indicator ziekenhuis druk → impact op inhalen/afschalen reguliere zorg (n.b. dat is voor sommige redenen om juist eerder in te grijpen dan voorheen het geval was). (sessie 1 en 2 (meer kanten))
 - We zijn nu nog aan het inhalen, dat mag niet weer onder druk komen te staan.
 - Af en toe voorbeelden aangehaald van bekenden die aan dit of dat zijn overleden die anders misschien wel geleefd hadden. Of bekenden die al lang aan het wachten zijn en verslechteren.
- Gevoel van een niet nagekomen afspraak tussen overheid en bevolking. 'er is ons verteld dat vaccineren de oplossing was, dus...' – zo lang hard gewerkt en goed gedragen en nu wordt ons de beloning (vakantie/rust) door de neus geboord.
 - Nu heb ik het idee dat het soms echt gewoon, nou ja, je krijgt gewoon straf met zijn allen, omdat ergens iemand denkt ik doe lekker niet mee met de regels of zo. Dat vond ik, ik vond het geen motiverend model hoe we het tot nu toe hebben gedaan. (sessie 1, 2 en 3)
- Over de regionale aanpak: men is wel voorstander, want eerlijker, maar heeft geen fiducia in effectiviteit.
 - Nog wel opmerkingen over maatregelen in bepaalde gemeenschap (uitgaansgebied, universiteit o.i.d.) in plaats van geografische regio's. (sessie 2 en 3)
 - Een nadrukkelijke voorstander, deze bepleit ook verregaande bevoegdheden voor gemeentes en handhavers om op te treden en te controleren (dwang & drang)

- Terugkerende roep om maatwerk → duidelijke kaders stellen, communicatie richten op risicokeuzes, en lokale uitbaters zelf laten bepalen?
 - Voorbeeld 5.1.2e sessie 2: a.d.h.v. verschillende adviezen gekeken hoe ze in hun eigen werkomgeving zo veilig mogelijk konden werken. Bepaald tooltje gebruikt?
- Duidelijker uitleggen waar bepaalde adviezen vandaan komen en zichtbaar inclusief naar buiten brengen.
- Vraag rondom verantwoordelijkheid, veel besproken en suggesties voor gedaan. Heeft de voorkeur.
 - Ook opmerkingen die aangeven dat men geen vertrouwen heeft in de capaciteit van de nederlander om hier gevolg aan te geven (regionaal aanpakken is beter maar werkt niet, nederlanders zijn individualistisch, in taiwan geeft men oim het algemeen belang en hier zit dat er minder in, er zijn veell mensen vooral met zichzelf bezig zo zit NL in elkaar..).
 - Als het niet logisch is dan zijn mensen minder geneigd om er gehoor aan te geven, Als het futregels zijn prikken mensen daar feilloos doorheen. (sessie 2)
 - Er wordt begrip getoond voor risicovol gedrag als dit vanuit overheidscommunicatie als acceptabel werd gepresenteerd. (voorbeeld sessie 3: marijke neemt het haar huisgenoot niet kwalijk dat hij op een studentenfeestje besmet is geraakt want 'dat kon toch weer...')
 - **kijk een vinger wijzen moet je inderdaad niet te veel doen, maar ik vind het logischer om hem naar de overheid te wijzen dan naar de individuele verantwoordelijkheid van mensen, want mensen vertrouwen nou eenmaal op de communicatie die ze krijgen van de overheid.**
 - Sessie 3: veel te doen rondom het idee dat mensen zich niet voldoende bewust zijn van de impact van covid.
- Impact van rol commercie in crisismanagement?
- Rondom communicatie
 - Veel suggesties voor verschillende soorten bewustzijns campagnes
 - Tweemaal suggestie om beleid meer participatief te presenteren en te maken.
 - **Nou ik denk dat je eens een andere samenstelling moet hebben van mensen die presenteren op de televisie bijvoorbeeld in de media enzovoorts. Niet alleen die minister en de Jonge. Maar ga eens een groep samenstellen uit de mensen zelf. Laat de mensen zelf eens met ideeën komen en laat ze zelf eens praten met de jongeren. Het is net of het alleen van hen komt. Nee, het moet een gezamenlijk beleid worden.**
 -

Aanleiding, doelstelling, vraagstelling

De samenleving is grotendeels weer open, bijna alles kan en mag weer. Dat is mogelijk omdat de besmettingsgraad momenteel erg laag ligt en de vaccinatiegraad snel stijgt. Er zijn scenario's denkbaar waarbij het aantal besmettingen na de zomer weer zal stijgen (minder gunstig weer, meer drukte en reisbewegingen, opkomende varianten, afnemende werking vaccins). Daarom is het van belang om nu al uitvoerig stil te staan bij mogelijke opschalingen en hier plannen voor te maken.

Belangrijke vragen hierbij zijn:

- *Hoe staan mensen tegenover opschalingen?*
 - *Kunnen we wel helder beantwoorden denk ik? Hierbij denk ik wel belangrijk om aandacht te besteden aan recente ontwikkelingen?*
- *Aanvullende suggestie 5.1.2e: in de memo expliciet aandacht besteden aan de optie dat de overheid een stap terug doet en nadrukkelijk een beroep doet op eigen verantwoordelijkheid. Wat zeggen mensen hierover?*
 - *Verwacht niet dat we hier heel helder antwoord op kunnen geven maar er wordt zeker wel veel over eigen verantwoordelijkheid vs. De rol van de overheid gesproken dus dat kunnen we misschien in het licht van deze suggestie bekijken?*
- *Welke zorgen hebben ze daar bij?*
 - *Ook wel helder denk ik?*
- *Wie moeten bij besluitvorming daarover betrokken worden?*

- *Misschien minder zichtbaar? Volgens mij wel wat opmerkingen over dat het huidige proces ver weg lijkt te staan?*
- *Welke maatregelen kunnen gemakkelijk weer opgepakt worden en welke maatregelen willen mensen nooit meer terug?*
 - *Ook wel helder te beantwoorden lijkt me?*
- *Welke indicatoren en criteria moeten er volgens burgers gebruikt worden om te beslissen over opschaling en de te nemen maatregelen?*
 - *Deze ook.*
- *Op welk niveau moet over opschalingen besloten worden?*
 - *De insteek was in eerste instantie niet of er op een lokaal niveau over opschalingen besloten moest worden, daar hebben we volgens mij hele duidelijke input over. Maar er is hier ook misschien nog onderscheid te maken tussen lokaal/regionaal beslissen of participatief beslissen (zichtbaar burger en andere belanghebbenden betrekken).*
- *Welk flankerend beleid moet voorbereid worden en op welk moment moet dat ingezet worden?*
 - *Deze vraag richtte zich volgens mij op wat is er nodig 'na de crisis' aan herstel beleid en dat krijgt in de huidige memo minder aandacht. Wel interessant zijn andere suggesties voor 'flankerend beleid' zoals bijv. nazorg voor mensen die COVID hebben doorgemaakt.*
 - *Nazorg voor mensen die COvid hebben doorgemaakt*
 - *Steun voor studenten ('van ons wordt verwacht dat we het slikken')*
 - *Bron van sociale frictie → campagne over hoe gaan we om met verschil van mening/verschillen in gedrag (n.b. misschien belangrijker wanneer er nog meer gevaren zou worden op eigen verantwoordelijkheid).*
- *Hoe moet er over het opschalingsplan en de implementatie daarvan gecommuniceerd worden?*
 - *Dat communicatie een belangrijk discussiepunt blijft is volgens mij duidelijk maar 'Hoe dan anders' lijkt lastig te verwoorden. Hier misschien nog even aandachtig naar graven?*

*Dit alles kan vervolgens afgezet worden tegen de effectiviteit van de verschillende mogelijke maatregelen. Doel is om zo te komen tot een **breed gedragen, haalbaar, effectief plan B** mocht er onverhoopt sprake zijn van uitbraken dit najaar.*